بسم الله الرحمن الرحیم
د ښځو د حقونو په هکله د
عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله
فرمان

ګڼه: (۸۳ج۱)

نېټه: ۱۴۴۳/۴/۲۷ هـ.ق

د اسلامي امارت مشرتابه مقام ټولو اړونده مسوولینو، علماء کرامو او قومي مشرانو ته هدایت کوي چې د ښځو د لاندنیو حقونو د تحقق په خاطر جدي اقدامات وکړئ:

۱- د نکاح پر مهال د بالغو ښځو رضایت ضروري دی (چې نکاح له کفو سره وي د فتنې او فساد خطر به هم نه وي)، هېڅوک یې په جبر او اکراه پر نکاح کولو نه شي مجبورولای.

۲- ښځه مال نه، بلکې اصیل انسان دی، هېڅوک یې چاته د صلحې په بدل (بدو) کې نه شي ورکولای.

۳- د مېړه تر وفات وروسته چې شرعي عدت یې تېر شي، کونډه نه لېور ځان ته په زور نکاح کولای شي

بسم الله الرحمن الرحیم
فرمان
عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله
در مورد حقوق زنان

شماره: (۸۳ج۱)

تاریخ: ۱۴۴۳/۴/۲۷ هـ.ق

مقام رهبری امارت اسلامی به همه مسؤولین مربوطه، علمای کرام و بزرگان قومی هدایت می‌دهدکه به خاطر تحقق حقوق آتی زنان، اقدامات جدی نمایند:

۱- رضایت زنان بالغ در وقت نکاح ضروری می‌باشد (که نکاح با کُفو باشد و خطر فتنه و فساد نیز نباشد)، هیچ شخص نمی‌تواند که وی را به جبر و اکراه به نکاح کردن مجبور نماید.

۲- زن مال نه، بلکه انسان اصیل است، هیچ شخص نمی‌تواند که وی را به کسی در بدل صلح (بد) بدهد.

۳- زن بیوه را پس از وفات شوهر که عدت شرعی وی سپری شود، نه برادر شوهر به خود و نه کس دیگر به زور

او نه بل څوک، کونډه د نکاح کولو او د خپل سرنوشت په هکله د خپل اختيار څښتنه ده (چې د کفو اصل او د فتنې او فساد مخنيوی په پام کې نيول شوی وي).

۴- د نوي خاوند څخه د مهر اخيستل د کونډې شرعي حق دی.

۵- ښځه د مېړه، اولاد، پلار او نورو خپلوانو په مالونو کې د ميراث حق او ثابت سهم لري، په فرضيت يا عصبيت سره هېڅوک يې د خپل حق څخه نه شي بې برخې کولای.

٦- کوم څوک چې متعدد ودونه لري مکلف دي چې ټولو ښځو ته له شرعي حکم سره سم حقونه ورکړي او ترمنځ يې عدل وکړي.

لاندې ادارې او وزارتونه دې په ځانګړي ډول په خپله برخه کې اقدامات ترسره کړي:

- د ارشاد، حج او اوقافو وزارت ته حکم دی چې د ښځو د حقونو اړوند د هداياتو په هکله علماء کرام او خطيبان وهڅوي تر څو د خپلو خطبو او

نکاح کرده می‌تواند، زن بیوه در مورد نکاح و تعیین سرنوشت خود صاحب اختیار خود است (که اصل کفو وجلوگیری از فتنه و فساد در نظر گرفته شده باشد).

۴- گرفتن مهر از شوهر جدید حق شرعی زن بیوه است.

۵- زن در اموال شوهر، اولاد، پدر و سایر اقارب حق میراث و سهم ثابت دارد. هیچ شخص نمی‌تواند با فرضیت یا عصبیت، وی را از حقش بی‌بهره نماید.

٦- اشخاصی‌که زنان متعدد دارند مکلف‌اند که حقوق همه آن‌ها را طبق حکم شرعی بدهند و میان آنها عدل نمایند.

ادارات و وزارت‌های ذیل به‌طور خاص در سهم خود اقدامات را انجام دهند:

- به وزارت ارشاد، حج و اوقاف حکم است که علماء و خطبای کرام را در مورد هدایات مربوط به حقوق زنان، تشویق نماید تا از

موعظو له لارې خلک پوه کړي چې له ښځو سره ظلم کول او د هغوی د حقونو نه ورکول د الله تعالی د نارضايتي او د هغه د عذاب او قهر سبب ګرځي.

– د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت دې هم د خپلو وسايلو له لارې د ښځو د حقونو اړوند ترغيبي او ترهيبي ګټور مطالب په تحريري او صوتي بڼه په دوامداره توګه نشر ته سپاري، د ګټورو رسالو تکثير او اشاعت ته دې د فن او استعداد خاوندان هڅوي، تر ممکنه حده دې ځينې مهمې لنډې رسالې له خپلو وسايلو څخه په استفاده چاپوي، ترڅو د ښځو د شرعي حقونو په هکله د علماء کرامو توجه جلب، پوهاوی عام او د روان ظلم مخنيوی اسانه شي.

– د سترې محکمې عالي مقام دې ټولو محکمو ته هدايت صادرکړي څو د ښځو خصوصاً د کونډو د حقونو او پر هغوی د ظلمونو اړوند عريضې يې په اصولي ډول واخلي او په هکله يې

طريق خطبه‌ها و مواعظه خويش مردم را بفهمانند که ظلم با زنان و ندادن حقوق آنها سبب نارضايتی الله متعال و قهر و عذاب وی می‌گردد.

– وزارت اطلاعات و فرهنگ نيز از طريق وسايل خويش، مطالب مفيد ترغيبی و ترهيبی را در مورد حقوق زنان به شکل تحريری و صوتی به گونه دوامدار به نشر بسپارد؛ صاحبان فن و استعداد را به تکثير و اشاعهٔ رساله های مفيد تشويق نمايند، تا حد ممکن بعضی از رساله‌های کوتاه مهم را با استفاده از وسايل خويش چاپ نمايد، تا توجه علمای کرام در مورد حقوق شرعی زنان جلب، آگاهی عام وجلوگيری از ظلم جاری آسان گردد.

– مقام عالی ستره محکمه به تمام محاکم هدايت صادر نمايد تا عرايض مربوط به زنان به خصوص حقوق بيوه‌ها و ظلم بر آنها را به شکل اصولی اخذ نموده و در مورد

غفلت ونه کړي تر څو له ظلم څخه د خلاصون او د خپلو شرعي حقونو د ترلاسه کولو په برخه کې له مايوسۍ سره مخ نه شي.

- واليان او ولسوالان دې د يادو وزارتونو او سترې محکمې سره د فرمان د تطبيق په برخه کې هر اړخيزه همکاري وکړي.

والسلام

اميرالمؤمنين شيخ القرآن والحديث

مولوي هبة الله اخندزاده

آن غفلت ننمايند تا در خصوص رهايى از ظلم و به دست آوردن حقوق شرعى خويش با مأيوسى مواجه نشوند.

- واليان و ولسوالان با وزارت‌هاى متذکره و ستره محکمه در زمينۀ تطبيق فرمان، همکارى همه جانبه نمايند.

والسلام

اميرالمؤمنين شيخ القرآن والحديث

مولوى هبة الله اخندزاده